

Sygn. akt II PK 168/13

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa M. K.
przeciwko Gimnazjum [...] w B.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 listopada 2013 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w B.
z dnia 14 lutego 2013 r., sygn. akt VI Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej powódki do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z 14 lutego 2013 r. oddalił apelację skarżącą powódki od wyroku oddalającego powództwo o przywrócenie do pracy.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 3 i 4 k.p.c. W uzasadnieniu podano co następuje. „Sąd Okręgowy nie rozważył zarzutu nieważności postępowania, który powinien uwzględnić z urzędu. Brak możliwości obrony praw przez powódkę stanowi podstawę stwierdzenia nieważności wskazaną w art. 379 pkt 5 k.p.c. i Sąd powinien zarzut ten rozpatrzyć z urzędu, czego nie uczynił. Ponadto strona powodowa podniosła ten zarzut w apelacji, ale Sąd tego zarzutu w ogóle nie rozpatrzył i się do nie niego nie ustosunkował, co wynika wprost z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego, w którym brak jakiejkolwiek wzmianki dotyczącej tego zarzutu. Stanowi to rażące naruszenie art. 386 § 2 k.p.c. oraz art. 378 § 1 k.p.c. i

art. 379 pkt 5 k.p.c. Jak wskazuje się w doktrynie nieważność postępowania należy brać pod uwagę bez względu na to w której instancji nastąpiła (*Skarga kasacyjna. Dostępność w postępowaniu cywilnym. Tadeusz Zembrzusi, LexPolnica nr 2555437*). W związku z tym nieważność postępowania przed sądem wyższej instancji stanowi samodzielną podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W przedmiotowej sprawie w postępowaniu przed Sądem Rejonowym pozbawiono powódkę możliwości obrony swych praw, co stanowi przesłankę stwierdzenia nieważności postępowania. W związku z tym uzasadniona jest podstawa przyjęcia skargi do rozpoznania wskazana w art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. Ponadto Sąd nie rozpatrzył wszystkich zarzutów stawianych przez skarżącą w apelacji. Nie ustosunkował się do nich w ogóle. Zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c. Sąd powinien rozpatrzeć apelację w jej granicach, a rozpatrzenie zarzutów powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie w pisemnym uzasadnieniu wyroku (art. 328 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c.). W przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy nie rozpatrzył wszystkich zarzutów apelacji, co stanowi rażące naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c. oraz art. 378 § 1 k.p.c. Dodatkowo Sąd Okręgowy wskazał w uzasadnieniu materiał dowodowy, którego w aktach sprawy nie było w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji ani też w postępowaniu apelacyjnym. Rozstrzygnięcie oparł więc na materiale dowodowym, którego nie było w chwili orzekania. Stanowi to rażące naruszenie art. 382 k.p.c. w związku z art. 233 i 391 k.p.c. Skarga jest oczywiście uzasadniona, skoro naruszenie przepisów jest ewidentne. Spełniony więc został warunek przyjęcia skargi do rozpoznania wskazany w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wskazane we wniosku podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 3 i 4 nie są zasadne.

Pierwsza, gdyż zarzut nieważności postępowania z art. 379 pkt 5 k.p.c. odnosi się do sytuacji, w której Sąd odmówił skarżącej wglądu w akta osobowe Z. F., nauczycielki, która pozostała w zatrudnieniu w pozwanej szkole. Chodzi więc o postępowanie dowodowe co wyklucza nieważność postępowania

z następujących względów. Przede wszystkim dlatego, że przyczyną nieważności postępowania wskazanej w art. 379 pkt 5 k.p.c. nie mogą być ewentualne wadliwości w postępowaniu dowodowym ani w ustalaniu stanu faktycznego (por. choćby orzeczenia Sądu Najwyższego z 20 maja 2011 r., II UK 339/10, LEX nr 898704, z 3 lutego 2011 r., II CSK 404/09, LEX 590206, z 7 maja 2009 r., IV CSK 513/08, LEX nr 610221, z 12 grudnia 2000 r., II UKN 121/00, OSNP 2002 nr 17, poz. 421, z 24 listopada 1998 r., I CKN 282/98, LEX nr 416164). Ponadto wyrok w sprawie został oparty na niemałym materiale dowodowym i gruntowej jego analizie. Brak jest zatem podstaw do stwierdzenia, że wystąpiła nieważność postępowania z przyczyny podanej we wniosku. W konsekwencji nie spełnia się również podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.

Druga, gdyż wniosek nie wykazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona – art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Jeżeli odwołuje się do zarzutu pominięcia i nierozpatrzenia z urzędu nieważności postępowania, to jak wyżej wskazano nieważność postępowania z przyczyny wskazanej nie wystąpiła przed Sądem pierwszej instancji. Zarzut wniosku „rażącego naruszenia” art. 386 § 2 oraz 378 § 1 i 379 pkt 5 k.p.c. mógłby być rozważany, gdyby wpierw wystąpiła nieważność postępowania. Wbrew twierdzeniom wniosku trudno doszukać się w apelacji zarzutu nieważności postępowania. Natomiast to, że Sąd drugiej instancji nie odniósł się do zarzutu apelacji dotyczącego odmowy wglądu w akta osobowe nie jest równoznaczne z oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej. Zarzut naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. ma znaczenie, gdy naruszenie przepisom postępowania mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.). O wyniku sprawy decyduje zaś prawo materialne, gdyż to ono wyznacza czy przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie - art. 227 k.p.c., a także czy okoliczności sporne zostały dostatecznie wyjaśnione - art. 217 § 2 k.p.c. We wniosku skarżąca nie zarzuca naruszenia tych przepisów. Nie zarzuca też naruszenia przepisów prawa materialnego. W takiej sytuacji uprawnione jest stwierdzenie, że zarzut naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. w aspekcie odmowy wglądu do akt osobowych innej nauczycielki nie przekłada się na ustalenia faktyczne i zastosowanie prawa materialnego. Uzasadnienie wyroku jest obszerne, porównawcze i analityczne. Dotyczy to doboru do zwolnienia. Spełnia wymogi z art.

328 § 2 k.p.c. i dlatego zarzut naruszenia tego przepisu nie jest zasadny. Taka sama ocena odnosi się do zarzut naruszenia art. 382 k.p.c., gdyż byłby naruszony, gdyby sąd drugiej instancji orzekł z pominięciem materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. We wniosku natomiast podaje się, że Sąd Okręgowy „wskazał w uzasadnieniu materiał dowody, którego w aktach sprawy nie było w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji ani też w postępowaniu apelacyjnym”, jednak nie konkretyzuje o jaki materiał dowody chodzi, jaki miał wpływ na ustalenia stanu faktycznego oraz na rozstrzygnięcie (wynik sprawy – art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.). Innymi słowy skarżąca we wniosku nie wykazała naruszenia prawa procesowego lub materialnego, które bez wątpliwości prowadziłyby do stwierdzenia, że wyrok Sądu drugiej instancji jest oczywiście wadliwy i dlatego skarga kasacyjna powinna zostać przyjęta do rozpoznania.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji, stosownie do art. 398⁹ § 2 k.p.c.